

Fra pol til pol

Forår og sommer ser man ofte havternen søge føde i det lave vand langs Nivå Bugten. Havternen yngler ikke ved Nivå Bugten – den nærmeste større koloni findes på Saltholm. Havternen er den fugleart, der udfører det længste træk mellem yngleplads og vinterkvarter. Allerede i juli begynder havternen sit lange træk sydpå, og sidst i august er de fleste havterner forsvundet fra de danske kyster. Trækket fortsætter sydpå langs Afrikas vestkyst, forbi Kap Horn og videre mod Antarktis. Her tilbringer havternen den sydpolare sommer med at søge føde langs pakisbæltet. En ringmærket ynglefugl fra Saltholm er genfundet så langt væk som 3000 km syd for Australien! Mon ikke den på et tidspunkt har lagt vejen forbi Nivå Bugt? Om foråret ser vi de første havterner ved Øresunds kyster i begyndelsen af april.

Naturreservatet Nivå Bugt Strandenge

Den lavvandede Nivå Bugt og de smalle strandenge er et af de få områder langs Øresundskysten, hvor vadefugle og andre vandfugle har mulighed for at raste og fouragere. Området blev fredet i 1950.

I 2008 indgik Fugleværnsfonden en aftale med Den Hageske Stiftelse, som ejer 8 hektar af strandengen, om at stå for selve driften af området. Hensigten med aftalen er gennem fuglevenlig pleje at gøre området endnu mere attraktivt for fuglene og samtidig sikre befolkningen flere og bedre fugleoplevelser. Din hund er velkommen, men husk at holde den i snor. Undgå at gå ud på selve tungen, da det forstyrrer fuglene. God tur!

At komme dertil:

Tog til Nivå Station, herfra er der ca. 1,5 km til fods - en pragtfuld gåtur via parken ved Nivaagaard og til Strandvejen. Der er parkeringsmulighed i vejkanen ved Strandvejen.

Adresse: Strandvejen, 2990 Nivå
N: 6203384 E: 719806 (UTM 32 ETRS89)

Fugleværnsfonden
Vesterbrogade 138-140, 1620 København V
Tlf. 3328 3839, E-mail: fvf@dof.dk
www.fuglevaernsfonden.dk

Velkommen til naturreservatet Nivå Bugt Strandenge Nordsjælland

Sommer

Melodiske vadefugle og skingre terner

I det lave vand og langs stranden i Nivå Bugten kan man i løbet af sommeren opleve flere forskellige arter vadefugle, som søger føde i vandkanten eller i opskyllet på stranden. Rødben, almindelig ryle og strandskade er blandt de almindeligste arter, men også islandsk ryle, stenvender og lille kobbersnepe ses jævnligt. Vadefuglenes kald er smukke og melodiske, men det er nok de færreste, der vil mene, at

dette gælder splitterens kald. Om sommeren høres ofte den elegante ternes skingre flugtkald – *kri-æhh* – der mest af alt lyder, som når amalgam presses ned i en tand!

Madro – tak!

Strandengene ved Nivå Bugt udgør året rundt en vigtig rasteplass for tusinder af fugle, der enten overvintrer eller er på vej nord- eller sydpå. Vadefuglene trækker

mod syd allerede fra juni måned og nogle måneder frem, og de bruger Nivå Bugt til at “tanke op” på den lange vej. Tidligt på foråret kommer de tilbage, på vej mod de nordlige ynglepladser. Det er vigtigt at vadefuglene har fred og ro til at søge føde. Gå derfor ikke ud på tungen, da fuglene let skræmmes og må bruge unødvendig energi på at finde føde og hvile andet steds.

Strandskade, Alm. ryle, Sølvmåge, Lille regnspeve, Svartbag, Hættemåge, Dværgryle, Krumnæbbet ryle, Gravand, Stor præstekrave, Lille kobbersnepe (han og hun), Strandhjejle.

Gå på opdagelse i Nivås natur

Ret ind, letmatroser! Der er ikke den skørbug en kokleare ikke kan klare

Lider du af skørbug? Så er der hjælp at hente her!

Her langs stranden vokser der en lille, yndig plante med hvide blomster: Læge kokleare. Den blev tidligere også kaldt for skørbugsur. Søfolk på langfart spiste tidligere plantens kødfulde blade mod den frygtede sygdom skørbug, som opstår pga. mangel på især C-vitamin. C-vitamin findes i frugt og grønt (og læge kokleare), hvilket ikke var en del af datidens sømandsmenu, som typisk bestod af salt flæsk og tørrede beskøjter med tilhørende rom.

Hov – hvem har bidt hul i blomsten?

Prøv at kikke lidt nærmere på blomsterne af denne plante som hedder kulsukker. Kulsukkerblomsten har et meget langt kronrør, og kan kun blive bestøvet af bier med en lang sugesnabel. Men nogle humlebier gider ikke al det besvær med at kravle ind i blomsten for at suge nektar. I stedet snyder de, og laver et lille hul øverst på kronrøret, og kan på den måde nemt komme ind til nektaren. Smart for humlebien, men trist for planten, for nu bliver den ikke bestøvet.

Åens blå lyn

Vidste du, at isfuglen ind imellem er nødt til at flyve baglæns? Jo, det er skam sandt, for isfuglen flyver så hurtigt, at der undertiden går ild i dens halefjer! At isfuglen er en hurtig flyver ved alle, der har set det lille blå lyn fare lavt hen over vandfladen. Isfuglen yngler i Nivå området og ses året rundt både langs kysten og i lergravene lidt inde i landet.

Find rørspurven

Mange af de fugle, som lever i rørskov, kan være rigtig svære at få øje på – ofte må man nøjes med at lytte til deres sang. Rørspurven er dog normalt ikke så svær at få at se. Hannen sidder ofte øverst i nogle tagrør eller en pilebusk og synger. Sangen er kort og ensformig: "Three little mice". Prøv at se om du kan få øje på den her fra stien.

Eftertragtet havudsigt

Strandskaden er en karakteristisk vadefugl ved Nivå Bugten. Her ses den ofte søge føde i det lave vand. Med sin sort-hvide fjerdragt, lange, kraftige røde næb og ofte meget højrostede adfærd er den nem at kende. Det er den eneste vadefugl, som fodrer sine unger. De par, som yngler tæt ved lavvandede områder, har det største fødeudbud og får derfor flest unger på vingerne. Om foråret er der derfor rift om yngleområderne med "havudsigt". Hvis strandskaden igen skal yngle ved Nivå Bugt kræver den meget kort græs – derfor er det vigtigt, at engene bliver afgræsset.

Vadefuglenes vigtigste værktøj

Næbbet er vadefuglenes vigtigste værktøj, når de skal skaffe sig føde. Klydens føde består af krebsdyr og børsteorme, som den sier i vandet ved at bevæge sit tynde, buede næb fra side til side. Stenvenderen har et kort, kraftigt næb, der er velegnet til at vende sten og tang i jagten på smådyr. Hver art har på den måde sin egen "niche", så de kan leve side om side, uden at konkurrere med hinanden om føden.

